

Integratieheffing: een nadere toelichting

BTW - Integratieheffing vindt plaats als een ondernemer een goed vervaardigt of een goed aan zich laat opleveren en dat vervolgens gaat gebruiken voor (deels) vrijgestelde prestaties. Hierbij kan men denken aan vrijgestelde verhuur of gebruik door bijvoorbeeld een huisarts, kinderopvang of een uitvaartonderneming. De integratieheffing is ingevoerd om concurrentievervalsing te voorkomen tussen btw-vrijgestelde ondernemers die een gebouw met ondergrond kant-en-klaar kopen met negentien procent btw over de volle koopsom en de btw-vrijgestelde ondernemers die een gebouw realiseren op eigen grond. Een nadere toelichting.

Als een ondernemer een onroerende zaak bouwt of laat bouwen op grond die hij ter beschikking heeft gesteld, geldt dat voor de btw-wetgeving als een goed dat hij in eigen bedrijf vervaardigt. Gaat de ondernemer dit opgeleverde pand vervolgens gebruiken voor (gedeeltelijke) vrijgestelde prestaties, dan moet hij btw (integratieheffing) betalen.

Fictieve vergoeding

Omdat geen aankoopfactuur wordt uitgereikt, moet de ondernemer zelf het verschuldigde btw-bedrag bepalen. Om deze te kunnen berekenen, moet hij de fictieve vergoeding voor de interne levering vaststellen. Deze is gelijk aan het bedrag exclusief de btw dat hij voor het pand zou moeten betalen, als hij dit pand op het tijdstip van vervaardigen zou aanschaffen. Hij kan de vergoeding baseren op twee maatstaven:

- de aanschaffingsprijs van een soortgelijk goed dat zich in dezelfde staat bevindt als het geleverde goed;
- de (geactualiseerde) voortbrengingskosten van de onderhavige onroerende zaak.

Twee voorbeelden

We zullen een en ander toelichten aan de hand van twee voorbeelden.

Let op!

In de praktijk is het heel lastig om bij het bouwen van een pand een soortgelijk goed te vinden. Bepaal dus de vergoeding op basis van de voortbrengingskosten/stichtingskosten.

Voorbeeld 1

Een ondernemer heeft een stuk grond in eigendom verworven voor 100.000 euro (inclusief overdrachtsbelasting), zonder berekening van btw. Hij laat er een bedrijfspand op bouwen, dat hij voor zijn eigen bedrijf gaat gebruiken. In zijn bedrijf verricht de ondernemer voor vijftig procent belaste prestaties en voor vijftig procent vrijgestelde prestaties, zodat een integratieheffing moet plaatsvinden zodra hij het pand in gebruik neemt. De aannemer brengt de ondernemer 200.000 euro exclusief btw aan bouwkosten in rekening. De btw wat betreft de bouw bedraagt dus 38.000 euro (negentien procent x 200.000 euro). De ondernemer kan deze btw aftrekken, omdat de bouwkosten betrekking hebben op een belaste interne levering.

Op het tijdstip van ingebruikneming moet een integratieheffing plaatsvinden, waarbij de ondernemer btw moet betalen over 300.000 euro aan totale voortbrengingskosten (dus negentien procent x 300.000 euro = 57.000 euro aan btw). Van die integratieheffing mag de ondernemer vijftig procent (dus 28.500 euro) aftrekken, omdat hij het bedrijfspand gebruikt voor vijftig procent belaste prestaties en vijftig procent niet-belaste prestaties. De werkelijke kosten van het pand bedragen nu:

Waarde grond	€ 100.000
Bouwkosten	€ 200.000
Niet aftrekbare btw	€ 28.500+
Totaal	€ 328.500

Voorbeeld 2

Als de ondernemer geen grond in eigendom heeft en het bedrijfspand inclusief grond koopt voor 300.000 euro, dan wordt aan de ondernemer 57.000 euro aan btw in rekening gebracht. Van dit bedrag mag de ondernemer vijftig procent niet aftrekken, omdat de ondernemer het bedrijfspand gebruikt voor vijftig procent belaste en voor vijftig procent vrijgestelde prestaties. De werkelijke kosten van het bedrijfspand bedragen nu:

Koopprijs pand	€ 300.000
Niet-aftrekbare btw	€ 28.500+
Totaal	€ 328.500

Ongelijkheid weggenomen

Zonder integratieheffing zou de ondernemer de btw in voorbeeld 1 op de bouwkosten (200.000 euro exclusief btw) voor vijftig procent mogen aftrekken, omdat deze

kosten betrekking hebben op vijftig procent belaste en vijftig procent vrijgestelde prestaties. De ondernemer zou dan 19.000 euro mogen aftrekken (namelijk vijftig procent van 38.000 euro). De werkelijke kosten van het bedrijfspand zouden in dit geval bedragen:

Waarde grond	€ 100.000
Bouwkosten	€ 200.000
Niet aftrekbare btw	€ 19.000+
Totaal	€ 319.000

Door de integratieheffing is de ongelijkheid van 9.500 euro weggenomen. Dit is in feite vijftig procent van de negentien procent van de grond die de ondernemer zonder btw heeft verkregen.

Voortbrengingskosten

Bovenstaande voorbeelden zijn gesimplificeerd. Bij het bepalen van de voortbrengingskosten moet men ook rekening houden met de onderstaande kosten:

- de aanschaffingskosten exclusief btw van de verbruikte materialen, zoals onder andere grond (inclusief overdrachtsbelasting);
- de afschrijvingen die kunnen worden toegerekend aan de vervaardigde goederen;
- de personeelskosten die kunnen worden toegerekend aan de vervaardigde goederen;
- de lonen, honoraria e.d. voor het ontwerpen van het goed en voor het toezicht houden op de vervaardiging;

- leges voor vergunningen die nodig zijn voor de vervaardiging;
- de kosten van (bouw)verzekeringen;
- de vergoeding van noodzakelijke beschadiging aan bezittingen van derden die nodig is voor de vervaardiging;
- de kosten van de aansluiting op het gas-, elektriciteit- of waterleidingnet;
- de kosten van de aanleg van telefoonkabels;
- de sloopkosten.

Niet tot de voortbrengingskosten behoren:

- eigen winstopslag;
- het deel van de constante algemene kosten, dat op de vervaardiging van het goed betrekking heeft;
- de rente die niet tot de constante algemene kosten kan worden gerekend;
- de investeringsheffingen die van overheidswege zijn geheven.

Afgelopen mei heeft de Hoge Raad vragen gesteld aan het Europese Hof van Justitie naar aanleiding van een uitspraak van het Hof 's-Gravenhage in 2009, waarin is aangegeven dat de Nederlandse integratieheffing in strijd is met de Europese btw-richtlijn. Deze uitspraak heeft grote gevolgen en betekent een enorme lastenverlichting. Maak dus tot het moment dat er meer duidelijkheid bestaat, altijd bezwaar tegen de aangifte waarin u een integratieheffing hebt aangegeven! (*mr. C. van Vilsteren*)

Vrijwillig maar niet vrijblijvend

Werkgeversaansprakelijkheid ook voor ingezette vrijwilligers

WERKGEVER/WERKNEMER - Werkgevers hebben een grote verantwoordelijkheid als het gaat om ongevallen op de werkvloer. Een eerste verweer van de werkgever is dan vaak dat helemaal geen sprake is van een werkgever-werknemerrelatie en dat daarom de algemene (soepelere) regels van het aansprakelijkheidsrecht gelden. Zo ook een werkgever in een zaak die bij Hof Amsterdam voorkwam.

Dat de aansprakelijkheid van een werkgever voor arbeidsongevallen op de werkvloer ver gaat is bij de meesten inmiddels wel bekend. Van belang is hierbij vooral dat de werkgever - als het gaat om werkgeversaansprake-

lijkheid - eigenlijk direct op achterstand staat. Uit de wet en uit rechterlijke uitspraken volgt namelijk dat een werkgever niet alleen een zware zorgplicht heeft voor de gezondheid van zijn werknemers, maar ook een bewijsnadeel. De werkgever moet namelijk vaak bewijzen dat hem werkelijk geen enkel verwijt kan worden gemaakt en zelfs dan nog kan er nog steeds een schadevergoedingsverplichting worden aangenomen.

Algemeen aansprakelijkheidsrecht

De algemene regels van het aansprakelijkheidsrecht bieden de werkgever veel meer mogelijkheden om met succes een aansprakelijkstelling aan te vechten. Zoals gezegd